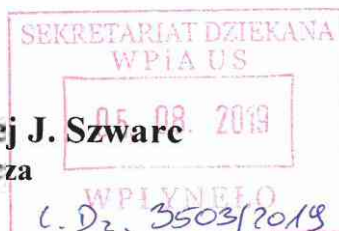


Prof. zw. dr hab. dr h.c. Andrzej J. Szwarec
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
w Poznaniu



Poznań, 31 lipca 2019 r.

Recenzja

dorobku oraz innych osiągnięć naukowo-badawczych i dydaktycznych
dr. Mariusza Nawrockiego
oraz jego aktywności w zakresie współpracy z instytucjami
i organizacjami naukowymi, a także w zakresie działalności popularyzatorskiej,
sporządzona w postępowaniu habilitacyjnym Kandydata

I. Ogólna charakterystyka habilitanta

Od 1 listopada 2010 r. dr Mariusz Nawrocki jest zatrudniony w Katedrze Prawa Karnego Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Szczecińskiego, do 26 września 2013 r. na stanowisku asystenta, aktualnie - od 27 września 2013 r. - na stanowisku adiunkta. Stopień doktora nauk prawnych w dyscyplinie prawo uzyskał uchwałą Rady Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 10 maja 2013 r., na podstawie obrony rozprawy doktorskiej nt. „Czas popełnienia czynu zabronionego w polskim prawie karnym (Podstawowe zagadnienia materialno-prawne)”. Promotorem rozprawy był prof. dr hab. Łukasz Pohl, natomiast recenzentami: prof. dr hab. Jacek Giezek i prof. dr hab. Ryszard A. Stefański. Posiadając stopień naukowy doktora, habilitant spełnia więc warunek wszczęcia i dalszego prowadzenia postępowania habilitacyjnego, określony w art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2005 r. Nr 65, poz. 595 ze zmianami), zwanej dalej „ustawą o stopniach naukowych”.

II. Ocena dorobku i osiągnięć naukowo-badawczych habilitanta

W myśl art. 16 ust. 1, 2 i 4 ustawy o stopniach naukowych oraz rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (Dz. U. Nr 196, poz. 1165), zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie kryteriów oceny”, podstawą oceny osiągnięć naukowo-badawczych Habilitanta jest przede wszystkim dorobek publikacyjny pochodzący z okresu po uzyskaniu stopnia naukowego doktora, w postaci autorstwa jego monografii jako rozprawy habilitacyjnej pt. „Błąd jako znamię typu czynu zabronionego w polskim prawie karnym” (Szczecin 2019, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, 228 ss.) oraz autorstwa dwóch i współautorstwa dalszych dwóch monografii książkowych, autorstwa 11 opracowań zawartych w publikacjach zbiorowych, 27 artykułów opublikowanych w czasopiśmie oraz współredakcji 2 publikacji zbiorowych. Z okresu przed uzyskaniem stopnia naukowego doktora dorobek publikacyjny Habilitanta jest wzbogacony 10 publikacjami, w tym 4 opracowaniami zawartymi w publikacjach zbiorowych i 6 artykułami opublikowanymi w czasopiśmie.

1. Rozprawa habilitacyjna

Szczególną i doniosłą wartość posiada wskazana wyżej monograficzna rozprawa habilitacyjna pt. „Błąd jako znamię typu czynu zabronionego w polskim prawie karnym”. Jej znaczenie przejawia się przede wszystkim w tym, że o ile błąd był dotąd w polskim piśmiennictwie prawniczym rozważany jako błąd sprawcy czynu zabronionego, wyłączający względnie umniejszający winę, o tyle w omawianej monografii przedmiotem analizy objęto także i przede wszystkim błąd podmiotu, będącego obiektem czynu sprawcy, czyniąc to naturalnie z uwzględnieniem ogólniejszych rozważań odnoszących się do błędu, w tym także do błędu sprawcy czynu zabronionego.

W tym ujęciu jest to pierwsze w polskim piśmiennictwie prawniczym tego rodzaju kompleksowe opracowanie, wzbogacone ponadto pojmowaniem błędu w psychologii i filozofii oraz z uwzględnieniem doniosłości błędu i jego znaczenia także w innych dziedzinach prawa, zwłaszcza w prawie cywilnym i prawie medycznym. Są to więc rozważania formułowane w perspektywie szerszej niż tylko karnistycznej.

W tym kontekście, na szczególne podkreślenie zasługują zwłaszcza następujące kompleksy rozważań prezentowanych w rozprawie:

- 1) analiza ujęcia błędu z perspektywy języka (z uwzględnieniem różnych znaczeń tego pojęcia oraz takich innych z nim związanych pojęć, jak „wprowadzenie w błąd”, „wyzyskanie błędu”, „podstęp”, „nieświadomość”, „urojenie” i „pomyłka”), a także z perspektywy psychologii i filozofii (rozdział 1 rozprawy, s. 19-46);
- 2) analiza istoty i doniosłości błędu w prawie cywilnym, z uwzględnieniem zjawiska podstępного wywołania błędu i pozorności w prawie cywilnym (rozdział 2 rozprawy, s. 47-64);
- 3) analiza istoty błędu w prawie karnym, z uwzględnieniem znaczenia, w jakim w prawie karnym używa się tego pojęcia oraz w zestawieniu z takimi pojęciami, jak „nieświadomość”, „mylne wyobrażenie”, „przedmiot błędu” oraz tak zwany „błąd lekarski”, a także z uwzględnieniem pytania o to, czy błąd w prawie karnym jest wadą oświadczenia woli czy wadą oświadczenia wiedzy (rozdział 3 rozprawy, s. 65-110);
- 4) analiza ogólnego ujęcia błędu jako znamienia typu czynu zabronionego, gdy jest to błąd sprawcy czynu albo błąd pokrzywdzonego, z rozważaniami poświęconymi ustalaniu świadomości i stanu świadomości błędzącego podmiotu oraz z rozważaniami dotyczącymi przedmiotu błędu jako znamienia typu czynu zabronionego (rozdział 4, s. 111-141);
- 5) analiza błędu jako znamienia czynu zabronionego, wyrażonego w tekście ustawy wprost albo pośrednio (rozdział 5, s. 143-185);
- 6) analiza podstępu w prawie karnym, z uwzględnieniem znaczenia tego pojęcia i funkcji podstępu jako znamienia czynu zabronionego (rozdział 6, s. 187-200);
- 7) analiza doniosłości błędu i podstępu w procesie karnym (rozdział 7, s. 201-211).

Pożądane ograniczenie rozmiarów niniejszej recenzji skłania do rezygnacji z bardziej szczegółowego prezentowania zawartości poszczególnych fragmentów ocenianej

rozprawy. Bez uszczerbku dla rzetelności wysokiej oceny tej rozprawy, zawartej w niniejszej recenzji, jest to możliwe tym bardziej z tego powodu, że z treścią rozprawy wiernie koresponduje niezwykle szczegółowa relacja o poszczególnych rozdziałach rozprawy przytoczona przez Habilitanta na s. 1-14 jego autoreferatu, objętego dokumentacją postępowania habilitacyjnego. Niezależnie od tego, pozyskaniu wiedzy o poszczególnych fragmentach rozprawy sprzyjają także podsumowania kończące każdy z rozdziałów (s. 44-46, 62-64, 107-110, 138-141, 184-185, 199-200, 210-211) i obszerne uwagi sformułowane w zakończeniu rozprawy (s. 213-217).

Wartość ocenianej rozprawy habilitacyjnej jest spotęgowana imponującą umiejętnością pogłębionego rozważania analizowanych problemów oraz znajomością i uwzględnianiem w rozważaniach poglądów prezentowanych w analizowanych kwestiach w doktrynie, w obszernym piśmiennictwie prawniczym. Wykaz wskazywanej w rozprawie bibliografii obejmuje 247 pozycji. Ich wykorzystywanie jest bardzo starannie i dokładnie dokumentowane w postaci 545 przypisów. Jest to więc jednocześnie bardzo rzetelna i wyczerpująca informacja o autorach i ich opracowaniach, która z powodzeniem może pomocnie służyć każdemu zainteresowanemu problematyką błędu lub podejmującemu rozważania poświęcone tej problematyce.

Wraz z innymi osiągnięciami naukowo-badawczymi i innymi przejawami aktywności naukowo-badawczej, o których mowa w dalszych fragmentach niniejszej recenzji, oceniana rozprawa habilitacyjna dr. Mariusza Nawrockiego jest więc bez wątpienia bardzo wartościowym osiągnięciem w kompleksie okoliczności uwzględnianych w postępowaniu o nadanie habilitantowi stopnia naukowego doktora habilitowanego.

2. Inne osiągnięcia naukowo-badawcze oraz inne przejawy aktywności naukowo-badawczej habilitanta

A. Publikacje

Dr Mariusz Nawrocki posiada już ugruntowaną wysoką pozycję w nauce polskiego prawa karnego. Już przed opublikowaniem rozprawy habilitacyjnej uzyskał ją wcześniejszymi osiągnięciami, a zwłaszcza wcześniejszymi publikacjami. Rozprawa habilitacyjna, oceniona we wcześniejszych fragmentach niniejszej recenzji, jest tylko tego potwierdzeniem.

Wraz z rozprawą habilitacyjną kandydat posiada w swym dorobku łącznie 54 publikacje, w tym 44 publikacje pochodzące z okresu po uzyskaniu stopnia naukowego doktora. Z tego okresu pochodzą następujące opracowania:

- samodzielne autorstwo 3 monografii, w tym rozprawy habilitacyjnej,
- współautorstwo 2 monografii,
- współredakcja 2 publikacji zbiorowych,
- autorstwo 11 opracowań w publikacjach zbiorowych,
- autorstwo 27 artykułów opublikowanych w czasopismach.

Natomiast z okresu przed uzyskaniem stopnia naukowego doktora pochodzi 10 publikacji, w tym 4 opracowania w publikacjach zbiorowych oraz 6 artykułów opublikowanych w czasopismach.

B. Nurty badawcze

Powyższy dorobek publikacyjny był poświęcony wielu różnym nurtom zainteresowań badawczych dr. Mariusza Nawrockiego, mieszczących się głównie w prawie karnym materialnym, zwłaszcza w nauce o przestępstwie i w nauce o karze, nieraz także w prawie karnym procesowym i wykonawczym oraz w prawie dyscyplinarnym, często z uwzględnieniem innych dziedzin prawa, przede wszystkim teorii prawa, prawa cywilnego i prawa medycznego, a także psychologii i filozofii.

Znaczącym nurtem badawczym Habilitanta jest problematyka czasu i miejsca popełnienia czynu zabronionego. Zagadnieniu czasu popełnienia przestępstwa poświęcił rozprawę doktorską. Natomiast po uzyskaniu stopnia naukowego doktora są to dwie monografie analizujące odpowiednio czas i miejsce popełnienia czynu zabronionego (monografia analizująca problem czasu popełnienia przestępstwa jest modyfikacją wspomnianej rozprawy doktorskiej Kandydata). Po uzyskaniu stopnia naukowego doktora problematyka czasu i miejsca popełnienia czynu zabronionego była przedmiotem także dalszych publikacji dr. Mariusza Nawrockiego: zwłaszcza jednego opracowania w publikacji zbiorowej, 4 artykułów w czasopiśmie oraz 3 glos do orzeczeń Sądu Najwyższego. W swych rozważaniach zagadnienia te analizował między innymi w kontekście tzw. niejednochwilowych czynów zabronionych, przestępstw dystansowych i tranzytowych, przestępstw internetowych oraz zasad *nullum crimen sine lege* i zasady terytorialnej, formułując w niektórych kwestiach także postulaty *de lege ferenda*.

Inną sferą aktywności publikacyjnej Kandydata jest problematyka elementu subiektywnego w przypisaniu odpowiedzialności karnej, ze szczególnym uwzględnieniem strony podmiotowej czynu zabronionego i przestępstw kierunkowych. Zagadnienia te były przedmiotem 5 artykułów opublikowanych w czasopiśmie, w tym 3 artykułów opublikowanych już przed uzyskaniem stopnia naukowego doktora oraz 2 dalszych artykułów opublikowanych po uzyskaniu tego stopnia. Problematykę tę analizował między innymi i zwłaszcza w kontekście przestępstwa oszustwa, przestępstw celowościowych, konstrukcji zamiaru i jego form, w tym także tzw. zamiaru niby – ewentualnego oraz świadomości sprawcy.

Kolejnym nurtem badawczym dr. Mariusza Nawrockiego jest problematyka błędu. Efektem aktywności badawczej uprawianej w tym zakresie jest zwłaszcza omawiana już wcześniej rozprawa habilitacyjna kandydata, a także 2 dalsze publikacje artykułowe. Przytaczając raz jeszcze okoliczności wskazywane w relacji o treści rozprawy habilitacyjnej należy podkreślić, że w analizach poświęconych błędowi autor uwzględnia nie tylko jego doniosłość w prawie karnym i nie tylko błąd sprawcy czynu zabronionego, ale także doniosłość błędu pokrzywdzonego. Uwzględnia w swych rozważaniach także językowe znaczenia analizowanego pojęcia, psychologiczne i filozoficzne aspekty błędu, a także jego doniosłość poza prawem karnym materialnym, zwłaszcza w prawie karnym procesowym, oraz w innych dziedzinach prawa, przede wszystkim w prawie cywilnym i w prawie medycznym, rejestrując niejednolite pojmowanie błędu w naukach prawnych. Przejawem dalszego zainteresowania omawianym nurtem badawczym jest złożenie przez habilitanta do druku kolejnej publikacji poświęconej tej problematyce, analizującej możliwe prawno-karne konsekwencje błędu osoby będącej dysponentem dobra, co do którego osoba ta wyraża zgodę na jego naruszenie. Chodzi nie tylko o wyłączenie w takim wypadku odpowiedzialności sprawcy naruszającego takie dobro, ale także o ewentualną odpowiedzialność osoby dysponującej tym dobrem i wyrażającej zgodę na jego naruszenie.

Problematyka tzw. niejednochwilowych czynów zabronionych jest następnym nurtem badawczym dr. Mariusza Nawrockiego. Już wcześniej wspomniano o tym, że między innymi w tym kontekście habilitant analizował problematykę czasu popełnienia czynu zabronionego, będącą jego omówionym już innym nurtem badawczym. Rozważania poświęcone tzw. niejednochwilowym czynom zabronionym pojawiają się więc zarówno w jego monografii poświęconej zagadnieniu czasu popełnienia czynu zabronionego, jak i w jego dalszych opracowaniach. Są nimi: jedno opracowanie zawarte w publikacji zbiorowej oraz 4 artykuły opublikowane w czasopiśmie i 3 glosy do orzeczeń Sądu Najwyższego. W publikacjach tych problematyka tzw. czynów niejednochwilowych jest analizowana między innymi także w kontekście wieku sprawcy takiego czynu, a zwłaszcza wieku determinującego jego odpowiedzialność karną względnie jej wyłączenie, w kontekście konstrukcji tzw. czynu ciągłego, a także w związku ze zjawiskiem tzw. przepełnienia niektórych czynów zabronionych.

Nie tylko w kontekście czasu popełnienia czynu zabronionego, odrębnym nurtem badawczym Habilitanta jest problematyka wieku sprawcy czynu, warunkującego jego odpowiedzialność karną. Poza wspomnianą już monografią poświęconą zagadnieniu czasu popełnienia czynu zabronionego, problem wieku sprawcy czynu jest przedmiotem rozważań także w jednym artykule już opublikowanym w czasopiśmie oraz w jednym artykule złożonym do druku. Dr Mariusz Nawrocki analizuje w nich nie tylko wzajemną relację wieku sprawcy i czasu popełnionego przez niego czynu, w tym między innymi czasu popełnienia tzw. czynu niejednochwilowego, ale także kwestię sposobu ustalania dolnej granicy wieku odpowiedzialności karnej, czyniąc to z uwzględnieniem nie tylko art. 10 § 1 i 2 Kodeksu karnego, ale także art. 112 zdanie 2 Kodeksu cywilnego.

Habilitant jest autorem także kilku dalszych publikacji, nie mieszczących się w jego zaprezentowanych wyżej nurtach badawczych.

Są to publikacje dotyczące takich zwłaszcza zagadnień, jak: błędy popełniane przez ustawodawcę w Kodeksie karnym (opracowanie opublikowane w czasopiśmie), funkcja i sposób formułowania w prawie karnym definicji legalnych (jeden artykuł zawarty w publikacji zbiorowej i jeden artykuł opublikowany w czasopiśmie), problem przedawnienia karalności czynów rozciągniętych w czasie, czynów kwalifikowanych kumulatywnie oraz sytuacja sprawcy powodowana zmianami dotyczącymi terminów przedawnienia karalności czynu (jeden artykuł zawarty w publikacji zbiorowej i 4 glosy do orzeczeń Sądu Najwyższego), środki probacyjne, w tym między innymi ich odwoływanie (jedno opracowanie zawarte w publikacji zbiorowej i 2 artykuły opublikowane w czasopiśmie), idea wprowadzenia do polskiego porządku prawnego kary 20 lat pozbawienia wolności (opracowanie zawarte w publikacji zbiorowej), przestępstwo oszustwa (jedno opracowanie zawarte w publikacji zbiorowej oraz jedna glosa do wyroku Sądu Apelacyjnego), pouczenie jako niezbędny względnie zbędny warunek odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań (jeden artykuł opublikowany w czasopiśmie), przestępstwo uprowadzenia dziecka (jeden artykuł opublikowany w czasopiśmie), prawno-karne instrumenty zwalczania tzw. dopalaczy (referat wygłoszony podczas konferencji i artykuł opublikowany w czasopiśmie), stosowanie tymczasowego aresztowania (jeden artykuł opublikowany w czasopiśmie), wpływ konsensualizmu na sytuację oskarżonego (jedno opracowanie zawarte w publikacji zbiorowej), problematyka RODO w postępowaniu karnym i karnym skarbowym (jedno opracowanie zawarte w publikacji zbiorowej), karno-prawna regulacja nieodpłatnego zatrudniania osób pozbawionych wolności (jeden artykuł opublikowany w czasopiśmie), odpowiedzialność dyscyplinarna komorników (jedno opracowanie zawarte w publikacji

zbiorowej), biegły w postępowaniu cywilnym i karnym (współredakcja 2 publikacji zbiorowych oraz autorstwo fragmentów w każdej z tych publikacji).

Wprawdzie publikacyjne osiągnięcia naukowo-badawcze i nurty zainteresowań badawczych dr. Mariusza Nawrockiego można było wskazać wyżej tylko w zarysie, to jednak relacja ta daje pełne wyobrażenie o ich wielostronności. Wręcz imponujące jest przejawianie przez Habilitanta tej aktywności w zakresie tak wielu różnych dziedzin i problemów szeroko pojętego prawa karnego. Z największym uznaniem należy podkreślić doskonały styl i poprawność językową, charakteryzujące jego opracowania. Okoliczności te dowodzą o jego kwalifikacjach, zasługujących na najwyższe uznanie i w pełni uzasadniających nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego. Bez jakichkolwiek wątpliwości, zaprezentowane publikacyjne osiągnięcia naukowo-badawcze i nurty badawcze, w jakich przejawia się ta aktywność, zasługują na to, aby zostały one uznane za znaczny wkład w rozwój prawa jako dyscypliny naukowej, zwłaszcza prawa karnego. W moim najgłębszym przekonaniu dorobek ten uzasadnia uznanie Habilitanta za specjalistę w zakresie problematyki stanowiącej przedmiot jej zainteresowań naukowych oraz posiadającego kwalifikacje do prowadzenia dalszej samodzielnej pracy naukowo-badawczej.

C. Inne przejawy aktywności naukowo-badawczej habilitanta

Powyższa ocena znajduje swe potwierdzenie także w innych przejawach aktywności naukowo-badawczej habilitanta. Są nimi zwłaszcza: udział w licznych konferencjach, często z referatami, recenzowanie publikacji tworzonych przez inne osoby oraz aktywne uczestnictwo w działalności studenckich kół naukowych.

Dr Mariusz Nawrocki uczestniczył do tej pory w 18 krajowych, ogólnopolskich konferencjach naukowych. W ramach 8 takich konferencji wygłaszał referaty, które - po ich zaprezentowaniu uczestnikom konferencji - były następnie szerzej upowszechniane także w postaci publikacji prezentujących treść wygłoszonych referatów.

Uczestnictwo Habilitanta w działalności studenckich kół naukowych przejawiało się zwłaszcza w postaci współdziałania z Kołem Naukowym Nauk Penalnych „*Ultima Ratio*”, funkcjonującym na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Szczecińskiego. Był to udział w organizacji przez to Koło konkursu z prawa karnego materialnego dla studentów II roku studiów prawniczych oraz udział w organizacji przez to Koło dwóch ogólnopolskich konferencji naukowych. Pierwszą była Ogólnopolska Konferencja Naukowa – IV Karnistyczne Spotkanie Naukowe nt. „Strona podmiotowa przestępstwa”, odbyta w 2017 r. Drugą - Ogólnopolska Konferencja Naukowa – V Karnistyczne Spotkanie Naukowe nt. „Okoliczności wyłączające przestępnosć czynu w ujęciu interdyscyplinarnym”, odbyta w 2018 r.

Aktywność dr. Mariusza Nawrockiego w tym zakresie zasługuje na uznanie z tego względu, że działalność studenckich kół naukowych jest bardzo pożądaną formą podejmowania przez studentów już w czasie studiów działań sprzyjających pogłębianiu wiedzy i nabywaniu umiejętności organizacyjnych, potrzebnych i wykorzystywanych potem w ich dalszej działalności zawodowej. Niejednokrotnie jest to także pierwszy etap podejmowania po studiach aktywności naukowo-badawczej.

Reasumując, zarówno rozprawa habilitacyjna, jak i wszelkie inne zrelacjonowane wcześniej osiągnięcia oraz także wskazane wyżej inne przejawy aktywności naukowo-

badawczej w pełni uzasadniają nadanie habilitantowi stopnia naukowego doktora habilitowanego.

III. Ocena dorobku dydaktycznego

Z uznaniem należy odnotować niezwykle wręcz aktywność dydaktyczną dr. Mariusza Nawrockiego oraz różnorodność form tej aktywności i dziedzin, w zakresie których jest ona uprawiana.

Na czoło wysuwa się naturalnie działalność dydaktyczna realizowana przez Habilitanta w macierzystym Uniwersytecie Szczecińskim, zwłaszcza na macierzystym Wydziale Prawa i Administracji, będącym miejscem jego zatrudnienia w charakterze nauczyciela akademickiego, działalność realizowana zarówno przed, jak i po uzyskaniu stopnia naukowego doktora.

W różnych okresach czasu, na kierunku „Prawo”, prowadził względnie nadal prowadzi zajęcia dydaktyczne w postaci ćwiczeń względnie wykładów, na studiach stacjonarnych względnie niestacjonarnych, z takich przedmiotów, jak prawo karne materialne, przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu, przestępczość gospodarcza, prawo karne wykonawcze, kryminologia, kryminalistyka, prawo wykroczeń. Na kierunku „Administracja” były to zajęcia z przedmiotu „Podstawy prawa i postępowania karnego”, natomiast na kierunku „Ekonomiczno-Prawnym” z przedmiotu „prawo karne skarbowe”.

Również działalność dydaktyczna Habilitanta charakteryzuje się wielostronnością, zasługująca na najwyższe uznanie. Jej przedmiotem jest bowiem nie tylko problematyka prawa karnego materialnego, będącego głównym przedmiotem Jego aktywności, ale także inne dziedziny szeroko pojętego prawa karnego. Jest to bowiem wartościowe i pożądane wzajemne uwzględnianie ze sobą regulacji różnych dziedzin prawa karnego.

Innymi formami aktywności dydaktycznej realizowanej przez dr. Mariusza Nawrockiego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Szczecińskiego były także:

- 1) pełnienie funkcji recenzenta 103 prac magisterskich z zakresu prawa karnego i postępowania karnego, których promotorami byli: prof. dr hab. Łukasz Pohl i prof. Usz dr hab. Magda Tarnowska-Sobecka;
- 2) przygotowanie symulacji rozprawy sądowej z uwzględnieniem przygotowanych wcześniej akt autentycznej sprawy karnej;
- 3) pełnienie od 7 lat funkcji opiekuna Studenckiej Poradni Prawnej;
- 4) prowadzenie w roku akademickim 2015/2016, dla studentów II roku studiów doktoranckich, zajęć z przedmiotu „Wybrane problemy procesu karnego”.

Swe usługi dydaktyczne świadczył także na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Szczecińskiego, prowadząc na kierunkach „Bezpieczeństwo Wewnętrzne” i „Bezpieczeństwo Narodowe” zajęcia z przedmiotu „Prawo karne materialne i Prawo wykroczeń”. Natomiast poza Uniwersytem Szczecińskim aktywnościami tego rodzaju były:

- 1) szkolenia dla inspektorów Zakładu Ubezpieczeń Społecznych realizowane w dniach 8-9 grudnia 2016 r.;
- 2) zajęcia z zakresu prawa karnego dla aplikantów radcowskich Okręgowej Izby Radców Prawnych w Szczecinie realizowane w latach 2017 i 2018;

3) uczestniczenie w charakterze członka komisji egzaminacyjnej w kolokwiach z zakresu prawa karnego organizowanych dla aplikantów radcowskich Okręgowej Izby Radców Prawnych w Szczecinie.

Wyrazem uznania dla poziomu uprawianej działalności dydaktycznej było nominowanie Habilitanta w plebiscycie Głosu Szczecińskiego do tytułu „Nauczyciel na Medal 2018”.

Okoliczności powyższe w pełni uzasadniają przekonanie o tym, że Habilitant posiada także kwalifikacje i doświadczenia dydaktyczne, których oczekuje się od nauczyciela akademickiego, gwarantujące samodzielne realizowanie z powodzeniem wszelkich tych form aktywności dydaktycznej, które oczekuje się zwłaszcza od osoby posiadającej stopień naukowy doktora habilitowanego.

IV. Ocena aktywności w zakresie współpracy z instytucjami i organizacjami naukowymi

Obok wskazanej wcześniej współpracy z Okręgową Izbą Radców Prawnych w Szczecinie, z uznaniem należy odnieść się do współpracy dr. Mariusza Nawrockiego z Instytutem Wymiaru Sprawiedliwości. Przejawiała się ona w postaci udziału w badaniach aktowych, dotyczących stosowania tymczasowego aresztowania w sprawach zakończonych ostatecznie zastosowaniem środka zabezpieczającego w postaci umieszczenia w zakładzie psychiatrycznym. Badaniom poddano 100 wyselekcjonowanych akt spraw sądów rejonowych i okręgowych jako sądów I instancji, w których rozstrzygnięcia zapadły w latach 2012-2016. Raport Habilitanta z przeprowadzenia tych badań został opublikowany na stronie internetowej Instytutu Wymiaru Sprawiedliwości. Zarówno idea przeprowadzonych badań, jak i treść powyższego raportu zostały przez dr. Mariusza Nawrockiego szerzej zrelacjonowane w stosownej informacji objętej dokumentacją postępowania habilitacyjnego.

V. Ocena aktywności popularyzatorskiej

Posiadanie przez dr. Mariusza Nawrockiego także kwalifikacji, doświadczeń i dorobku popularyzatorskiego znajduje swe udokumentowanie w postaci następujących wykładów popularyzujących prawo, wygłoszonych dla uczniów liceów ogólnokształcących:

- 1) w dniu 11 lutego 2014 r. wykład dla uczniów XIII Liceum Ogólnokształcącego w Szczecinie nt. „Postępowanie karne – przebieg, organy, strony, środki zaskarżenia”;
- 2) w dniu 10 lutego 2015 r. wykład dla uczniów XI Liceum Ogólnokształcącego w Szczecinie nt. „Kryminalistyczne podstawy daktyloskopii”;
- 3) w dniu 14 kwietnia 2015 r. wykład dla uczniów XIII Liceum Ogólnokształcącego w Szczecinie nt. „Postępowanie karne – przebieg, organy, strony, środki zaskarżenia”;
- 4) w dniu 12 lutego 2019 r. i 12 marca 2019 r. wykłady dla uczniów Liceum Ogólnokształcącego w Chojnie nt. „Podstawy materialnego i procesowego prawa karnego”.

Ponadto, w dniu 20 listopada 2013 r., w ramach „Dni Edukacji Prawniczej”, organizowanych przez ELSA Szczecin, wygłosił wykład nt. „Prawo karne wobec narkotyków i narkomanii – ustawodawstwo polskie na tle modeli regulacji dotyczącej narkomanii”.

VI. Ocena generalna

Wysoka ocena kwalifikacji, dorobku i osiągnięć dr. Mariusza Nawrockiego, sformułowana we wcześniejszych fragmentach niniejszej recenzji, skłania do stwierdzenia, że osiągnięty przez Habilitanta dorobek naukowy, w postaci przedłożonej rozprawy habilitacyjnej i innych publikacji, oraz wszelkie inne jej osiągnięcia uzyskane w dziedzinach aktywności, uwzględnianych w postępowaniu o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego, zasługują na to, aby zostały uznane za znaczny wkład w rozwój prawa jako dyscypliny naukowej, zwłaszcza prawa karnego. Posiada więc dorobek uzasadniający uznanie Habilitanta za specjalistę w zakresie problematyki stanowiącej przedmiot jej zainteresowań naukowych oraz posiadającego kwalifikacje do prowadzenia dalszej samodzielnej pracy naukowo-badawczej.

Można i należy zatem uznać, że w tych warunkach spełnione są przesłanki uzasadniające podjęcie dalszych czynności postępowania habilitacyjnego zmierzających do nadania dr. Mariuszowi Nawrockiemu stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk prawnych, przesłanki określone w art. 16 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595 ze zmianami).

(Prof. zw. dr hab. Andrzej J. Szware)

VI. Działalność organizacyjna

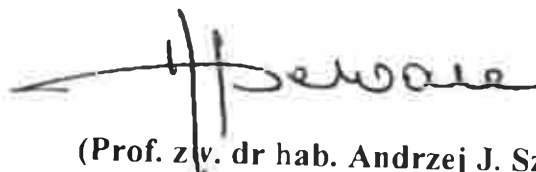
Dr Mariusz Nawrocki spełnia także obowiązek łączenia przez nauczyciela akademickiego aktywności naukowo-badawczej i dydaktycznej z działalnością organizacyjną. Wcześniej, w latach 2014-2016 był w Uniwersytecie Szczecińskim członkiem Komisji Dyscyplinarnej dla Nauczycieli Akademickich. Przez Radę Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Szczecińskiego był dwukrotnie powoływany do udziału w tworzeniu „Strategii Rozwoju Wydziału”. Aktualnie, od 2012 r., jest członkiem Zespołu Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Szczecińskiego ds. jakości i programów kształcenia na kierunku prawo. Od 2016 r. jest członkiem Wydziałowej Komisji Wyborczej oraz członkiem Komisji Dyscyplinarnej dla Doktorantów.

Okoliczności te uzasadniają oczekiwanie, że także po uzyskaniu stopnia naukowego doktora habilitowanego, z pożytkiem dla Uczelni i Wydziału, Habilitant będzie aktywnie uczestniczył w działalności organizacyjnej, nadal – jak dotąd – łącząc ją umiejętnie z aktywnością naukowo-badawczą dydaktyczną.

VII. Ocena generalna

Wysoka ocena kwalifikacji, dorobku i osiągnięć dr. Mariusza Nawrockiego, sformułowana we wcześniejszych fragmentach niniejszej recenzji, skłania do stwierdzenia, że osiągnięty przez Habilitanta dorobek naukowy, w postaci przedłożonej rozprawy habilitacyjnej i innych publikacji, oraz wszelkie inne jej osiągnięcia uzyskane w dziedzinach aktywności, uwzględnianych w postępowaniu o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego, zasługują na to, aby zostały uznane za znaczny wkład w rozwój prawa jako dyscypliny naukowej, zwłaszcza prawa karnego. Posiada więc dorobek uzasadniający uznanie Habilitanta za specjalistę w zakresie problematyki stanowiącej przedmiot jej zainteresowań naukowych oraz posiadającego kwalifikacje do prowadzenia dalszej samodzielnej pracy naukowo-badawczej.

Można i należy zatem uznać, że w tych warunkach spełnione są przesłanki uzasadniające podjęcie dalszych czynności postępowania habilitacyjnego zmierzających do nadania dr. Mariuszowi Nawrockiemu stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk prawnych, przesłanki określone w art. 16 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595 ze zmianami).



(Prof. z v. dr hab. Andrzej J. Szware)